

KONFEDERACYA GENERALNA OBU WOLNYCH ZŁĄCZONYCH NARODOW!

Dosyć jest otworzyć Księgę Praw Naszych, żeby się przekonać o podobnych cnotliwych, które Przodków Naszych skłaniały do czynienia wielorakich Funduszów — Dogadzali Oni swojej pobożności, używając wolnego rozrządzenia majątkiem własnym, a powszechny wygodzie i potrzebie, znakomitą oddawali posługę. — Władza Prawodawcza przyjmowała je wdzięcznie, i potwierdzała wieczyście, a zatym nadawała im to bezpieczeństwo, iakie każda własność Dziedziczna uzyskuje — Czy się zastanowimy nad wspieraniem ubogiej Szlachty? nad rozkrzewieniem Nauk? nad posługą bliźniemu? czy nad zachowaniem samej świętości Religij i Obyczajów? które charakter Narodowy czyniły niemiściwym i niezdradzieckim; a Prawom poważanie sprawiały; przyznać musimy, że po największej części, dług wdzięczności zostaje Fundatorom; z których hojności, Bracia Nasi opatrzeni Dochodem Funduszowym, Współ-Braci i Kraiowi, pełnili i pełnią usługę.

Duch modney Nauki, zapominając na wszelkie społeczeństwo, gdy do samej tylko Ekonomiki oczy obrócił, nie chce widzieć świętego, i nie bezpiecznego; wystawiając ułomność ludzką w opatrzonych Funduszem, niszczyć same Fundusze miał w przedsięwzięciu: czasowej tylko i osobistej dogadzając korzyści, a przestronney swywoli otwierając wrota. — Jeżeli Monarchiczna Władza, czuje w tym wieloraką nieprzyzwoitość, Rząd wolny Republikantki, samą tylko cnotą i bezpieczeństwem własności utrzymujący się, nie może nie znać podkopów pod własnymi swobodami: sprostować Rządowi zboczenia zaniedbanych obowiązków, i wolno i należy; ale Despotycznej Władzy używać, niszczyć, i rzec cudzą zabierając, nigdy nie przystało i nie przystoi.

W tym Duchu wolnego Rządu, i w Duchu Religii, idąc śladami Przodków Naszych, wzywamy JO. Xcia Jmci Prymasa, iako pierwszego Biskupa w Polsce, ażeby wezwał JWch Biskupów tak obrządku Łacińskiego, iakoteż Greckiego złączonego, niemniej Prałatów *respectivé* każdej Dyecezyi, i Przełożonych Zakonnych z *Korony*; a o toż samo obliżujemy JO. Xcia Jmci Biskupa Wileń: ażeby podobnymże sposobem Biskupów i Prałatów, oraz Przełożonych Zakonnych z *Litwy*, dla ułożenia i podania Nam Projektu, przy zachowaniu własności Funduszów w tym wszystkim, co uważa być i Stanowi Duchownemu, i potrzebie Publicznej, i powinnościom z powołania wypływającym potrzebnego — Rozpoczęcie i dokonanie powyższego Naszego Zalecenia, chcemy mieć pod Prezydencyą JO. Xcia Jmci Prymasa w *Koronie*, a JO. Xcia Jmci Biskupa Wileń: w *Litwie*; w Jch zaś niebytności, pierwszego z porządku Senatora Biskupa; z tym ostrzeżeniem: iż żaden w składzie tej Deputacyi, tak z Senatorów Duchownych, iakoteż Prałatów i Kanoników, zasiadać nie będzie powinien, któryby poprzednio nie wykonał Przyśięgi Rotą w Akcie Generalney Konfederacyi przepisanej. — Ufamy Jch Cnocie, światłu, i Obywatelstwu, że mając wzgląd na Nasze nayszytsze Intencye, zechcą przyłożyć się ku temu Działu, przez miłość Ojczyzny, dla ustalenia powagi, bezpieczeństwa i wzajemney użyteczności, dla Stanu Duchowieństwa Polskiego, a odjęcia złośliwym samej przyczyny potwarzy. — Zyczeniem Naszym ku temu zamiarowi świątobliwemu jest:

I mo:

36515

1mo: Ażeby każda Prowincya, miała równą liczbę Biskupow Dyecezalnych, pod iednym Arcy-Biskupem w każdej Prowincyi, w rozdzielonych dogodnie Dyecezyach i Funduszach, w opatrzeniu Seminariow, i w równey liczbie, ile tylko być może, Osob Kapituły składających, *respectivé* swoich Dyecezyi.

2do: Ażeby Opactwa i Klasztory Zakonne oboiey płci, przeznaczone miały obowiązki, ku pożytkowi Kościoła, Ojczyzny, i bliźnich, w utrzymywaniu Szkół według ustaw Edukacyi Narodowey, Inwalidow, Szpitalow, i więźniow, iakoteż w edukowaniu Młodzi Szlacheckiey, płci oboiey.

3tio: Ażeby ułożony został Proceśs na Sprawy Duchowne.

4to: Ażeby Plebanie ubogie były lepiej opatrzone, z ogólnego funduszu; Te zaś, które nie mają dochodu Roczego, aby od placenia Podatku pod tytułem *Subsidij Charitativi* wolne były, y ażeby uciążliwie używane Dochody, pod nazwiskiem *Jurium Stola* odtąd nie praktykowały się; względem zaś Dzieśięcin i Wyderkaffow, pewne ułożone były Prawidła, dla odciążenia pieni.

Nakoniec podadzą te wszystkie uwagi, których istotne Dobro Kraiu i Religij wyciąga, z zupełnym upoważnieniem Naywyższej Zwierzchności Głowy Kościoła, pewni będąc, że znaydą w Nas skłonność, odpowiadającą ich gorliwości.

Zebyśmy iednak okazali doskonałą iedność Stanow, i chęć równą, przydałemy do pomienioney Deputacyi Osoby Swieckie, do Koronney: JW. Małachowskięgo Kanclerza W. Koron: a do Litewskiej JO. Xcia Jmci Sapiehe Kanclerza W. i Marszałka Konfederacyi, którzy wspólnie układać i pracować będą obowiązani. — Żądamy oraz: ażeby rzeczzone Projekta układać się mające, w Miesiacu Marcu Roku terazniejszego, ukończone i do Konfederacyi General: Oboyg Narodow przyniesione zostały. — Działo się na Sessyi Generalney Konfederacyi Oboyg Narodow w Grodnie, Roku Tyśiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Trzeciego Mśca Stycznia Trzeciego Dnia.

Stanisław Szczęsny
Potocki G. A. K. Mar-
szałek Konf: Kor:

Alexander Xze Sapieha
Kancel: W. Marszałek
Konf: W. X. Litt:

Franciszek Chrząszciewski
Regent Konf: Gener: Kor:
w miejscu Sekretarza.

Jan Zarzycki Pieczęci W.
i Konf: W. X. L. Sekrzt:

Uniersal względem Urządzenia Duchowieństwa
w Prowincyach Rzpltey.